

เครื่องมือคัดกรอง
“ความสามารถในการอ่านและการเขียน”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๑ : กรกฎาคม ๒๕๖๗

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับที่ ๑ การอ่าน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง
ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑-๓

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยา จะเสกสองครองสมบัติขัตติยา จึงดำรงเรียกพระโอรสราช พ่อจะแจ้งเจ้าจงจำคำโบราณ ย่อมพากเพียรเรียนไสยศาสตร์เวท ได้ป้องกันอันตรายนครา	แสนสวาทลูกน้อยเสนาหา แต่วิชาสิ่งใดไม่ชำนาญ มาริมอาสน์แท่นสุวรรณแล้วบรรหาร อันชายชาญเชือกษัตริย์ขัตติยา สิ่งวิเศษสืบเสาะแสวงหา ตามกษัตริย์ขัตติยาอย่างโบราณ
พระอภัยมณี, สุนทรภู่	

๑. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในบทอ่าน

ก. ศีลธรรมของกษัตริย์	ข. ความรักของพ่อที่มีต่อลูก
ค. วิชาที่เหมาะสมกับผู้ที่จะเป็นกษัตริย์	ง. ประโยชน์ของการเรียนไสยศาสตร์เวท

๒. บรรทัดใดในบทอ่านมีคำที่มีความหมายสัมพันธ์กับคำว่า “บรรหาร”

ก. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยา	ข. แสนสวาทลูกน้อยเสนาหา
ค. พ่อจะแจ้งเจ้าจงจำคำโบราณ	ง. แต่วิชาสิ่งใดไม่ชำนาญ

๓. บทอ่านข้างต้น สะท้อนให้เห็นถึงข้อใด

ก. ค่านิยม	ข. การทูต
ค. มหรรสพ	ง. การพาณิชย์

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๔-๖

จนตกทางบางสะไ้ครรไล่ล่อง ปลูกทับทิมริมทางสองข้างราย บ้างดิบห้ามงามจอมจอนค้อมกิ่ง บ้างแตกร้างพราวเม็ดเพชรโนรี มาตั้งขายฝ้ายเจ้าของไม่ต้องถือ จะพูดจาครวระทั้งคะเออ	มีบ้านช่องซ้ายขวาเขาค้าขาย ไม่เปล่าตายดกระย้าทั้งตาปี เป็นดอกตึงแตกประดับสลัสี เขาขายดีเก็บได้ใส่กระเมอ เห็นเรือล่องร้องว่าซื้อทับทิมเหนอ เสียงเหนอเหนอหน้าตาน่าเอ็นดู
นิราศเมืองเพชร, สุนทรภู่	

๔. ข้อใดไม่ได้กล่าวถึงในบทอ่าน

ก. ชุมชนบางสะไ้ปลูกต้นทับทิม	ข. ต้นทับทิมที่ชุมชนบางสะไ้มีผลตก
ค. ชุมชนบางสะไ้ตั้งบ้านเรือนอยู่ริมน้ำ	ง. ชาวบ้านชุมชนบางสะไ้ขายของในเรือ

๕. จากบทอ่าน สะท้อนให้เห็นเจตนาของผู้แต่งตามข้อใด

- ก. แนะนำ
- ค. บอกเล่า

- ข. สั่งสอน
- ง. เชิญชวน

๖. ข้อใดไม่ปรากฏในบทอ่าน

- ก. การบรรยาย
- ค. การเปรียบเทียบ

- ข. การพรรณนา
- ง. การยกตัวอย่าง

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๗-๑๐

บรรดาเพื่อนเดือนตื่นขึ้นแข่งแซ่	บ้างจ้อแจจัดการประสานเสียง
บ้างม้วนเสื่อมัดกระสอบหอบเสปียง	บ้างทุ่มเถียงชิงสับคืบกัน
บ้างขึ้นบนคนรับขนช้างล่าง	เสียงโถ่งฉ่างขามแตกกระแทกชน
จนคนบนสับคืบรับไม่ทัน	หม้อข้าวชนตกแตกกระจายราย
นิราศพระบาท, สุนทรภู่	

๗. บทอ่านนี้เด่นด้านใดมากที่สุด

- ก. สี
- ค. เสียง

- ข. แสง
- ง. ความรู้สึก

๘. เหตุการณ์ที่ปรากฏในบทอ่านคาดเดาได้ว่าเป็นช่วงเวลาใด

- ก. เช้า
- ค. บ่าย

- ข. สาย
- ง. เย็น

๙. พฤติกรรมของบุคคลในบทอ่านนี้มีความสัมพันธ์กับข้อใดมากที่สุด

- ก. ตั้งใจ
- ค. อ่อนล้า

- ข. วุ่นวาย
- ง. มีระเบียบ

๑๐. จากบทอ่าน ข้อใดไม่สัมพันธ์กับคำว่า “แข่งแซ่”

- ก. โถ่งฉ่าง
- ค. ประสานเสียง

- ข. ทุ่มเถียง
- ง. แตกกระจาย

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑๑-๑๒

ในปัจจุบัน รถยนต์ไฟฟ้าเริ่มเข้ามาทดแทนรถยนต์ที่ขับเคลื่อนโดยใช้แหล่งพลังงานจากการเผาไหม้น้ำมันเชื้อเพลิงที่ส่งผลให้เกิดมลพิษต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม รถยนต์ไฟฟ้าขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ไฟฟ้าโดยใช้ไฟฟ้าจากแหล่งพลังงานที่ไม่มีการเผาไหม้เชื้อเพลิงจึงทำให้ประหยัดค่าเชื้อเพลิง ไม่ปล่อยคาร์บอนมอนอกไซด์ ไม่เกิดฝุ่นและเสียงรบกวน ถือว่าเป็นมิตรกับมนุษย์และสิ่งแวดล้อมเพื่อก้าวเข้าสู่สังคมคาร์บอนต่ำ
เรียบเรียงจาก https://sciplanet.org/content/8804 สืบค้นเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๗

๑๑. ข้อใดสรุปได้ไม่ถูกต้อง

- ก. รถยนต์ไฟฟ้าใช้พลังงานจากมอเตอร์ไฟฟ้า
- ข. รถยนต์ไฟฟ้าสามารถช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายได้
- ค. รถยนต์ทุกชนิดผลิตมาเพื่อเป็นมิตรต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม
- ง. รถยนต์ที่ใช้พลังงานน้ำมันส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมต่างจากรถยนต์ไฟฟ้า

๑๒. บทอ่านนี้กล่าวถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

ก. ประโยชน์ของรถยนต์ไฟฟ้า

ข. ผลกระทบของรถยนต์ไฟฟ้า

ค. ความสำคัญของรถยนต์ไฟฟ้า

ง. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับรถยนต์ไฟฟ้า

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑๓-๑๕

ฤดูฝนในประเทศไทยจะเริ่มต้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม สภาพอากาศที่ชื้นจะทำให้เกิดโรคผิวหนังที่พบได้บ่อย ได้แก่ โรคเชื้อราที่ผิวหนัง โรคน้ำกัดเท้า โรคเท้าเหม็น ซึ่งโรคเหล่านี้มีวิธีการป้องกันที่สำคัญ คือ ดูแลรักษาความสะอาดร่างกาย ขำระล้างเหงื่อไคลด้วยน้ำและสบู่ ซับให้แห้งอยู่เสมอ เพื่อลดความอับชื้น หากเกิดโรคต่าง ๆ นี้แล้ว สามารถซื้อยาจากเภสัชกรตามร้านขายยาทั่วไป หรือหากเกิดอาการรุนแรงแนะนำให้พบแพทย์จะเป็นการดีที่สุด

เรียบเรียงจาก <https://www.gj.mahidol.ac.th/main/knowledge/skin-disease-in-rainy-season/>
สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๗

๑๓. บุคคลใดปฏิบัติไม่สอดคล้องกับคำแนะนำจากบทอ่าน

ก. ขำบ้วนซื้อยาฆ่าเชื้อทาผื่นตามคำแนะนำของเภสัชกร

ข. ขำบ้วนใช้ผ้าขนหนูสะอาดเช็ดตัวทุกครั้งที่อาบน้ำเสร็จ

ค. ขำบ้วนใช้สบู่และน้ำสะอาดล้างเท้าทุกครั้งหลังจากเดินลุยน้ำ

ง. ขำบวมไปพบเภสัชกรทุกครั้งที่อาการของโรคผิวหนังมีความรุนแรง

๑๔. ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายของผู้เขียนบทอ่าน

ก. เตือนและแนะนำเกี่ยวกับโรคผิวหนังที่มาพร้อมกับหน้าฝน

ข. ให้ความรู้และเตือนเกี่ยวกับโรคผิวหนังที่มาพร้อมกับหน้าฝน

ค. เตือนและยกตัวอย่างเกี่ยวกับโรคผิวหนังที่มาพร้อมกับหน้าฝน

ง. ให้ความรู้และแนะนำเกี่ยวกับโรคผิวหนังที่มาพร้อมกับหน้าฝน

๑๕. จากบทอ่าน ข้อใดกล่าวถูกต้อง

ก. การขำระล้างเหงื่อไคลด้วยน้ำและสบู่จะช่วยลดความอับชื้น

ข. การพบแพทย์เป็นวิธีการป้องกันและรักษาโรคผิวหนังที่ดีที่สุด

ค. การรักษาความสะอาดร่างกายเป็นวิธีการป้องกันโรคผิวหนังเบื้องต้น

ง. การดูแลผิวหนังเป็นสิ่งที่สำคัญเพราะโรคผิวหนังเป็นโรคประจำถิ่นของคนไทย

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๖-๑๗

การปฏิบัติตนเมื่อเกิดเพลิงไหม้

ก่อนออกจากห้องให้ใช้มือสัมผัสผนังหรือลูกบิดประตู

หากไม่ร้อน ให้เปิดประตูออกไปช้าๆ และอพยพไปตามเส้นทางหนีไฟที่ปลอดภัย

หากมีความร้อนสูง ห้ามเปิดประตูออกไป เพราะอยู่ในวงล้อมของเพลิงไหม้ ให้ใช้ผ้าหนาๆ ชุบน้ำอุดตามช่องที่ควันไฟสามารถลอยเข้ามาได้ ปิดผัดลมระบายอากาศและเครื่องปรับอากาศ เพื่อป้องกันการสูดดมควันไฟ จากนั้นโทรศัพท์แจ้งเจ้าหน้าที่ เพื่อบอกตำแหน่งที่ติดอยู่ และส่งสัญญาณให้ผู้อื่นทราบ จะได้รับการช่วยเหลืออย่างทันท่วงที

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย • ป้องกันภัยเชิงรุก บรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภัย 23

๑๖. ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายของผู้เขียนบทอ่านนี้

- ก. ให้ความรู้เกี่ยวกับการเกิดเพลิงไหม้
- ข. เตือนให้มีสติสัมปชัญญะขณะเกิดเพลิงไหม้
- ค. อธิบายขั้นตอนในการหนีออกจากอาคารเมื่อเกิดเพลิงไหม้
- ง. ชี้ให้เห็นความสำคัญของการรักษาตัวรอดหากเกิดเพลิงไหม้

๑๗. เมื่อเกิดเพลิงไหม้ บุคคลในข้อใดปฏิบัติตนสอดคล้องกับบทอ่านนี้

- ก. ชมเปิดประตูออกจากห้องทันทีที่เห็นควันลอยเข้ามาทางประตู
- ข. ชิดเปิดประตูอย่างระมัดระวัง แล้วคลานออกจากห้องอย่างรวดเร็ว
- ค. ขึ้นต่อโทรศัพท์ไปแจ้งเจ้าหน้าที่ดับเพลิง และส่งข้อความเตือนเพื่อนบ้าน
- ง. ขายรู้สึกว่ามีห้องร้อนมาก จึงนำผ้าขนหนูชุบน้ำไปอุดในช่องด้านล่างของประตู

อ่านบทอ่านต่อไป แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๘-๒๐

ข้อควรรู้ในการอพยพหนีไฟ

ไม่เข้าไปอยู่ในบริเวณจุดอับของอาคาร อาทิ ห้องใต้ดิน เพราะยากต่อการช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่

ไม่เข้าไปอยู่ในห้องน้ำ เพราะปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการดับไฟ ทำให้ถูกไฟคลอกเสียชีวิตได้

ไม่ขึ้นไปชั้นบนหรือคาดฟ้าของอาคาร เพราะไฟจะลุกลามจากชั้นล่างขึ้นสู่ชั้นบน ทำให้เสี่ยงต่อการได้รับอันตรายยกเว้นกรณีที่ไม่สามารถอพยพหนีไฟลงสู่ชั้นล่างได้

26 วัตถุประสงค์ ภัยใกล้ตัวป้องกันได้ - ต้องใส่ใจไม่ประมาท

๑๘. บทอ่านนี้ สอดคล้องกับลักษณะงานเขียนในข้อใด

- ก. คำสั่ง
ค. ประกาศ

- ข. ข้อห้าม
ง. ข้อเสนอแนะ

๑๙. ข้อใดเป็นสาระสำคัญของบทอ่านนี้

- ก. การอพยพหนีไฟมีข้อควรรู้หลายประการ
ข. หากไม่ประมาทก็ย่อมป้องกันการเกิดไฟไหม้ได้
ค. เมื่อเกิดไฟไหม้ให้เลือกปฏิบัติตามแนวทางในการอพยพหนีไฟ
ง. ไฟไหม้เป็นสิ่งอันตรายและอาจสร้างความเสียหายจนถึงแก่ชีวิต

๒๐. จากบทอ่านนี้ ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. ผู้ที่อาศัยอยู่บนอาคารสูงจะได้รับผลกระทบจากไฟไหม้มากที่สุด
ข. ขณะเกิดไฟไหม้ ห้องน้ำเป็นสถานที่ที่อันตรายกว่าชั้นบนหรือคาดฟ้า
ค. เมื่อเกิดเหตุไฟไหม้ ทุกคนควรไปอยู่ในที่ที่จะได้รับการช่วยเหลือได้ง่าย
ง. การปฏิบัติตามข้อควรรู้ในการอพยพหนีไฟไหม้ช่วยให้ทุกคนรอดปลอดภัยได้แน่นอน

ฉบับที่ ๒ การเขียน

คำชี้แจง (ครูอ่านคำชี้แจงให้นักเรียนฟัง)

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น “การอ่านกับการเรียนรู้” ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ความยาว ๑๐-๑๒ บรรทัด และตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ใช้เวลา ๒๐ นาที